



אלול (22)

כשהאדם מגלה שיש לו רצון לעבוד את ה', הוא זוכה להתחם לחיים, מי שבוחר בחיים, זוכה לחיים!
ספר "שש באמרתך"

מקור אמירת הסליחות

מקור אמירת הסליחות, אשר יסודו הוא אמירת שלוש עשרה מידות של רחמים הוא מן הכתוב (שמות לד): **"ויעבור ה' על פניו ויקרא"**, ואמרו חכמים (ר"ה יח): אמר רבי יוחנן אלמלא מקרא כתוב אי אפשר לאומרו, מלמד שנתעטף הקדוש ברוך הוא כשליח ציבור והראה לו למשה רבינו סדר התפילה. אמר לו, כל זמן שישראל חוטאים, יעשה לפי סדר הזה, ואני מוחל להם ע"כ. מכאן נובע המנהג כי גם אם אומרים הסליחות בלילה, ועל פי הדין אין לבישת טלית של ציצית בלילה, אבל לתפילת סליחות מתעטף השליח ציבור בטלית, ואומרים סדר שלש עשרה מידות של רחמים.

ספר "ברכת חיים" חלק א'

"היום" נתקן החולי הזה!

דבר נפלא כותב הגאון בעל "חתם סופר" על דברי המשנה: **"האומר אחטא ואשוב, אין מספיקין בידו לעשות תשובה"**. "היום" הוא כותב, נתקן החולי הזה, כי אחרי שחז"ל הקדושים גילו שאין מספיקין בידו לעשות תשובה, אם כן אין מושג של **"אחטא ואשוב"**, כי יודע שלא תועיל תשובתו, אלא צריך כפרה על שפקר וכפר בדברי חז"ל, ולא האמין שאין מספיקין בידו לעשות תשובה!

ספר "כמוצא שלל רב ימים נוראים"

חודש אלול ותשובה

חודש אלול הוא זמן המסוגל ביותר בשנה לתשובה, כפי שמובא במדרש (שיר השירים רבה ו, א) על הפסוק: **"אני לדודי ודודי לי"** זה חודש אלול, שבו ישראל פונים אל ה' בתשובה, והקב"ה מקבלם באהבה. המשל הידוע של **הבעש"ט** (הובא ע"י תלמידיו) מסביר: בימים אלו "המלך בשדה" הקב"ה יוצא כביכול מחדרי ההיכל אל השדה, אל כל אחד ואחת, מקבל את כולם בסבר פנים יפות, וכל אחד יכול להתקרב אליו בקלות יתרה.

הרמב"ם (הלכות תשובה) כותב שעיקר התשובה הוא עזיבת החטא, חרטה על העבר, וידידי בפה וקבלה לעתיד. אבל בחודש אלול ישנו מימד נוסף העבודה הפנימית של קרבת אלוקים, מתוך אהבה ולא רק מתוך פחד. הגאון רבי ישראל מסלנט היה אומר: הימים האלו הם כמו ימים של 'מבצע חיסכון' רוחני כל מצווה, כל

אלול: תיקון בין אדם לחברו

חז"ל רמזו שראשי התיבות של **אלול** הם גם: **"איש לרעהו ומתנות לאִביונים"** (אסתר ט, כב). המשמעות: חודש אלול הוא לא רק תשובה בין אדם למקום, אלא גם זמן לתקן קשרים בין אדם לחברו. לפעמים קל יותר להוסיף לימוד או תפילה, אבל קשה לבקש סליחה או למחול. דווקא אלול מזמין אותנו לשחרר משקעים ולפתוח דף חדש עם הסובבים אותנו.

אלול:

"אני לדודי ודודי לי" מרמז על אהבה הדדית. החידוש באלול הוא שהיוזמה מתחילה מאיתנו **"אני לדודי"** לפני ש**"ודודי לי"** בחודשים אחרים אנחנו מרגישים שהקב"ה שולח לנו התעוררות, אבל באלול נבחנת היכולת שלנו לחפש אותו גם כשהוא לא **"דופק על הדלת"** בקול. זה חודש של לקום וללכת אל המלך מרצוננו החופשי.

אלול: זמן הסליחות הפנימיות

רבים חושבים שסליחות הן רק נוסח תפילה, אבל האמת היא שאלול הוא זמן של סליחות פנימיות לסלוח לעצמנו. לפעמים אנחנו כבולים בתחושה של "פספסתי" או "הרסתי", וזה מחליש את העבודה הרוחנית. המסר של אלול הוא: הקב"ה פותח דף חדש תפתח גם אתה לעצמך דף חדש. זה הזמן להפסיק לגרור את טעויות העבר ולהתחיל מחדש.

המלקט

הבוחר בחיים, זוכה בחיים

ארבעים יום של חודש אלול ועשרת ימי תשובה הם ימי רצון. בימים אלו הוא צריך לעבוד על הרצון שלו, שירצה להימשך אחר הטוב. בימים אלו יש סייעתא דשמיא, מיוחדת לאדם, הקב"ה כביכול מייצר לו את הרצון הטוב, ע"כ בימים אלו קל לו יותר לרצות ולהימשך אחר הטוב. ועל הכל נשפט האדם בר"ה, עד כמה הרצון שלו הוא טוב, עד כמה הוא רוצה לבחור בה'. לכן טועים אלה שטוענים: איזה ערך יש להתחזקות שלו בחודש אלול? הרי זו פעולה מעושה ומלאכותית. ואחרי שיחלופו ימי אלול והימים הנוראים, כולנו נחזור אל שגרת החיים ולהתנהגות ה"רגילה" שלנו. אולם זו ראייה לא נכונה של מהותו של חודש אלול, שכן על המצוות והעברות יש משפט נפרד, כעת עיקר המשפט אינו על המצוות והעברות, אלא על הרצון וכוונת הלב שלנו. כשאדם מגלה שהוא רוצה לחיות חיי הפקר, הוא חותם את עצמו למיתה, אתה בחרת ברע? כמו ידיך גזרת על עצמך גזר דין מות! לעומת זאת,

מידה טובה, כל תפילה שווים הרבה יותר. בחודש אלול, התשובה איננה רק תיקון העבר אלא גם בניית העתיד. אם ננצל את הזמן לקביעת הרגלים טובים, תפילה בכוונה, לימוד קבוע, זהירות בדיבור, ניכנס לראש השנה כעבדים נאמנים שכבר החלו לשרת את המלך. וכך, כשנגיע לראש השנה, לא נעמוד ריקנים, אלא נבוא עם "מתנות למלך" כל ההתחזקויות שלקחנו על עצמנו באלול.

המלקט

קושי העורף מסיר את תקות התשובה

בפתיחת לסדר הודי אנחנו אומרים: "שאינו עוזי פנים וקשי עורף". אם משהו מאבחן את עצמו כקשה עורף, אין טעם שיתחיל לדפוק על החזה ולומר סליחות, חבל על הזמן שלו. הקב"ה אומר למשה (דברים ט. יג): "ראיתי את העם הזה והנה עם קשה עורף הוא", ולכן "הרף ממני ואשמידם". אומר ה"ספורנו" שהכתוב מעיד על רוע מדת קושי העורף! רק משום מדה זו ביקש ה' להשמידכם, כי קושי העורף מסיר את תקות התשובה, ואת תקות החיים.

את אותם דברים כותב המשגיח רבי ירוחם ממיר זצ"ל בספרו "דעת תורה" (פרשת עקב), שהקב"ה לא היה מקפיד כל כך על העוון הגדול של העגל, אילו לא היה בהם מידת קשה עורף, משום שהיו ראויים לתשובה. אבל מי שהוא קשה עורף, אינו עומד להתלמד, בלבד הוא שונא את המוכיחים, ורחוק הוא מתשובה.

רב רוזנבלום שליט"א בספרו "נעימות יאמרו"

אלול תפילה

"ה' שְׁמַעְתִּי שְׁמַעְתִּי יִרְאֵתִי" (חבקוק ג, ב) בחודש אלול אנו נזכרים שדלתות הרחמים פתוחות במיוחד, כפי שכתבו חז"ל: דָּרְשׁוּ ה' בְּהַמְצָאוֹ, אלו עשרה ימים שבין ראש השנה ליום הכיפורים (ראש השנה יח ע"א), והגמרא מוסיפה שיש גם קדושה מיוחדת בחודש אלול כהכנה. המהר"ל מבאר שהכוח של התפילה באלול הוא כפול:

א) הקב"ה קרוב יותר "אני לדודי ודודי לי" "אני" של האדם מתעורר אל ה"דודי" שבשמים, וממילא "ודודי לי" ה' מגיב בקרבה יתירה.

ב) הכנת הלב תפילה אמיתית אינה רק בקשת מילים, אלא פתיחת הלב. באלול אנו מתרגלים לפתוח את הלב, כדי שבראש השנה נעמוד לפניו בלב נקי. ה"חפץ חיים" היה אומר שבאלול צריך להרבות בתפילה גם על הצלחת התפילה עצמה, יהי רצון מלפניך שאדע להתפלל בכוונה אמיתית. בחודש אלול כדאי להוסיף מעט זמן קבוע לתפילה אישית, אפילו דקה אחת אחרי התפילה, לשבת, להודות ולבקש. זה יוצר קשר ישיר וחס עם הבורא ומכין אותנו ליום הדין.

המלקט

הלכה: חודש אלול: נטילת ידיים וברכות קודם הסליחות

האומרים סליחות בבוקר לפני התפילה, יברכו ברכת על נטילת ידיים וכן כל הברכות השחר בביתם לפני אמירת הסליחות, כדי שלא להפסיק בין הנטילה לברכת על נטילת ידיים. וכדי להסמיך את כל הברכות השחר לברכת על נטילת ידיים. ואין חילוק אם אומרים את הסליחות לפני עלות השחר או אחרי עלות השחר.

ספר "הליכות מועד" רב אופיר מלכא שליט"א

פתגם: באלול לא סופרים הימים אלא המעשים

פתגם חסידי

חקירה: ערלה בחוץ לארץ: כדין עורלץ ארץ ישראל (והלכה למשה מסיני מלמדת שהפסוקים מתייחסים גם לחוץ לארץ), או שהיא דין נפרד מהלכה למשה מסיני (אך העורלה שנאמר בפסוקים היא רק בארץ ישראל, ככל המצוות התלויות בארץ). (הגר"ח על הרמב"ם מאלכות אסורות י- טו ד"ה והנראה) בשבת, ריבית סאה בסאה ואין מבטלין איסור לכתחילה. ספר "קובץ יסודות וחקירות"

סיפור: דרך הולכה

שאלו לחריף אחד: מה מקור המנהג המקובל בישראל, ששוכנינו מוליכים את החתן לחופה? השיב אותו חריף: הרי גמרא מפורשת היא במסכת מכות: בדרך שאדם רוצה לילך מוליכין אותו.

ספר "חד וחלק" חלק ב' (דף קפו)

שבת שלום

יוצא לאור לרפואה שלימה, ברוך יואל שמעון ישראל בן פנינה, ראובן ישי בן מרצדס, הדסה אסתר בת רחל כחלא קטי, פטריק יהודה בן גלדיס קאמונה, אברהם רפאל בן רבקה, מאיר חיים בן גבי זווירה, ראובן בן איזא, ויקטוריה שושנה בת ג'ויס חנה, רפאל יהודה בן מלכה, שלמה בן מרים, אבישי יוסף בן שרה לאה, אוריאל נסים בן שלמה, אלחנן בן חנה אנושקה, מרים בת עזיזא, סנדרין אסתר בת מירס, דוד בן מרים, יעל בת כמונה, ישראל יצחק בן ציפורה, עמנואל בן סוון אזיזה. שלום בית: גיולה חיה בת סופי לבנה ואילן יהודה יצחק בן סנדרה סולאנג'. זיווג הגון: יוני מאיר משה בן אסתר, אילן אלי אהרן בן אסתר, קלואי אורה בת סופי לבנה, לולה לאה בת סופי לבנה, לאה בת רבקה, אלודי רחל מלכה בת חשמה, יוסף גבריאל בן רבקה, מרים בת רבקה. הצלחה רבה בכל: נאור דוד בן יעל דינה, ליטל בת יעל דינה, לחנה בת אסתר וליונתן מרדכי בן שמחה ברכה זרע של קיימא ללבנה מלכה בת עזיזא וליאור עמיתי מרדכי בן ג'יזל לאוני. לעילוי נשמת: ראובן בן חנינה, ג'ינט מסעודה בת ג'ולי יעל, שלמה בן מחה, מסעודה בת בלח, גיא יונה בן לאה, יוסף בן מייכה. מוריס משה בן מרי מרים. אליהו בן מרים, ניסים חי הוברט בן ג'ולי, ליליאן רוזה בת אוטה נג'מה, דוד בן מרים, פליקס סעידו בן אטו מסעודה. אפרת רחל בת אסתר, כוכבה, אברהם בן אליעזר, מלכה אנרייט מרוזקה, אנדרה סעיד בן פורטונה מסעודה, קרול מזל אדסה בת גבי זרגונה, אברהם בן אסתר.

יוסף גרמון כולל עקס לע בען
לכל עניני הדף נא לפנות במייל ל:
germon73@hotmail.fr
ניתן למצוא את העלון
www.kollel-aixlesbains.fr